

Биолошка разноврсност (биодиверзитет) је свеукупност свих живих организама који су саставни дијелови еколошких система, а укључује разноврсност унутар врста, између врста, те разноликост између еколошких система. Очување биолошке разноврсности остварује се спровођењем мјера заштите и унапређивања врста, њихових популација, природних станишта и екосистема.

Угрожена, ријетка и осјетљива станишта и типови станишта од посебног значаја за очување, те мјере заштите са циљем њиховог очувања, издвајају се на основу критеријума прописаним подзаконским актом - Правилником. Податке о стаништима и њихово стално ажурирање обезбјеђује Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију у сарадњи са Републичким заводом за заштиту културно-историјског и природног наслеђа и другим стручним и научним институцијама.

Документацију за успостављање еколошке мреже на територији Републике Српске припрема Завод у сарадњи са другим стручним и научним институцијама. Уредбу којом ће бити идентификована еколошки значајна подручја Европске уније и као таква постат и дио Европске еколошке мреже Натура 2000 утврђује Влада Републике Српске. Овом Уредбом се утврђује еколошка мрежа, као и начин управљања и финансирања. Опширније о еколошкој мрежи

[ОВДЈЕ](#)

Под очувањем дивљих врста подразумијева се спречавање свих радњи које утичу на нарушавање повољног стања популација дивљих врста, уништавање или оштећивање њихових станишта, легла, гнијезда или нарушавање њиховог животног циклуса, односно повољног стања. Повољно стање дивљих врста обезбјеђује се заштитом њихових станишта и заштитним мјерама за поједине врсте.

Очување еко-система (шумских, високопланинских, крашких, ливадских, водених и влажних, осјетљивих, агроекосистема и других) остварује се очувањем њиховог природног састава, структуре, функције, цјеловитости и равнотеже путем спровођења

одговарајућих мјера и активности на њиховој заштити, унапређивању и одрживом коришћењу.

Заштита пејзажа подразумијева планирање и спровођење мјера којима се спречавају нежељене промјене, нарушавање или уништење значајних обиљежја пејзажа, њихове разноврсности, једноставности и естетских вриједности и омогућавање традиционалног начина коришћења.

Фотографије (с лијева на десно): 1. *Anemone nemorosa* L. (шумарица) 2. *Urtica kioviensis* (мочварна жара) 3.

Triturus alpestris
(алпски водењак)

4.
Ciconia Ciconia
(бијела рода)

Разлози заштите биодиверзитета:

фундаментални - биодиверзитет као феномен укључује разноврсност еколошких интеракција, које су се у дугогодишњој еволуцији успостављале између различитих органских врста и које у ствари чине основу постојања, сложености, стабилности, и функционисања сваког појединачног екосистема, биома, односно биосфере у цјелини. Без биодиверзитета нема биогеохемијских циклуса.

апликативни разлози - треба препознати у чињеници да је цјелокупна еволуција органске врсте *Homo sapiens*, а самим тим и људске цивилизације у цјелини, како у прошлости, садашњости, тако и у будућности везана за коришћење широког спектра биолошких ресурса. Гени, врсте и екосистеми који имају актуелну или потенцијалну вредност за човјека представљају физичке манифестације глобалног биодиверзитета, односно биолошке ресурсе.

научни разлози - Одговор научника на питање: “Колико може бити максимално врста, односно њихових популација у екосистему?” и “Који фактори одређују различите степене разноврсности у конкретним екосистемима?” имају огроман значај обзиром на све већу угроженост природних екосистема. Познавање биодиверзитета је темељ заштите екосистема у што изворнијем облику. Осим тога, свака органска врста представља стварни или потенцијални објекат за различита научна истраживања у биологији. Глобална стратегија очувања биодиверзитета темељи се на појединачним научним истраживањима.

естетски и културни разлози - Висок диверзитет не значи само већи број посебности, већ уједно комплекснији ниво еколошког склада међу толиким различитостима, остварен кроз динамичне процесе еволуције. Врховна, вјечита и трајна тежња људског духа усмјерена је ка општем и јединственом, узвишеном складу зато и код људи без еколошког образовања већ постоји урођен, инстинктивно позитиван однос према разноврсности живог свијета. Свеукупна разноликост посебности као оличење хармоније стваралаштва природе представља неопходан подстицајни естетски и етички квалитет живота. Слоган "разноврсно је лијепо" је стога лако прихватљив на свим тачкама земљине кугле, у свим културама и цивилизацијама.

Основни разлози губитка биодиверзитета и ишчезавана врста

Научници су "сковали" акроним HIPPO да би истакли 5 основних узрока губитка диверзитета и ишчезавања врста

Habitat alteration (промјене станишта),

Invasive species (инвазивне врсте),

Pollution (загађивање),

Population growth of human (демографски раст становништва),

Overexploitation (претјерана експлоатација).

[Природно наслеђе - шематски приказ, "мапа сајта"](#)

